№ 39. Czwartek dnia 17 Kwietnia 1919 roku. Rok I.

# Kurjer Częstochowski

PRENUMERATA MIEJSCOWA WYNOSI miesięcznie 4.00 mk. z odnoszeniem 4.5', poczta 5.00

Adres Redakcji CZĘSTOCHOWA, ul. P. MARJI 41. TELEFON № 4.

Administracji Kościuszki 11

Redakcja przyjmuje interesantów codziennie od godziny 10—3 po południu.

Nadesłanych rękopisów, z wyjątkiem zastrzeżonych, Redakcja nie zwraca.

Cena numeru pojedyńczego 25 fen.

CENA OGŁOSZEN. Pierwsza strona za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce 1.60 fen., druga i trzecia 1.25 fen., czwarta 0.60 fen., za wiersz petitowy.

Ogłoszenia w tekście przed kroniką i pod telegramami 2 mk za wiersz. Nekrologi mk, 1.50 za wiersz. Drobne ogłoszenia po 15 fen. za wyraz

Znakomite piwo Pilzeńskie

POLECA

**Browar K. SZWEDE**

w Częstochowie.

## Wschodnie instytucje.

(P). Od czasu do czasu dochodzą nas z narodowych sfer robotniczych różne wieści o mieszczącej się w którymś z gmachów w w Alei trzeciej instytucji, będącej tylko kopją bolszewickich sowietów — socjalistycznej Radzie delegatów robotniczych.

Ostatnio głośną była w Częstochowie historja, że któryś z dygnitarzy tej Rady, niejaki Szniako, ośmielił się nadużyć aż do tego stopnia swej „władzy", której mu nikt zresztą i nigdy nie dawał, że chciał dać „pozwolenie" paskarzowi Katzowi na wywóz dla prusaków zatrzymanych w Częstochowie 4 wagonów jaj.

To już oburzyło do żywego ogół robotniczy i nawet życie owego pana zagrażało bardzo poważne niebezpieczeństwo, a Radę delegatów w oczach wszystkich skompromitowało najzupełniej.

Na ogół wszędzie, gdziekolwiek u nas istnieją jeszcze tego rodzaju wschodnie instytucje, nie tylko nie przyczyniają się one do poprawy doli bezrobotnych, ale przeciwnie, działacze jej, miast tworzyć warunki, któreby umożliwiły wreszcie uruchomienie przemysłu, jakby naprzekór wszelkiemi środkami starają się chwilę tę odwlec. W Zagłębiu Rady delegatów są instytucjami nawskroś bolszewickiemi, w Warszawie Rada del. pod maską dobrodziei ludu pracującego kryjąca charakterystyczne nosy nalewkowskich krewniaków Trockiego, działa wręcz na szkodę szerokich warstw ludności stolicy, a w pierwszym rzędzie rzesz robotniczych.

Czym są Rady delegatów robotniczych, orzekł najlepiej wczoraj zjazd przedstawicieli Polskich Związków Zawodowych z wszystkich dzielnic Polski w Warszawie, na którym stwierdzono, że Rady delegatów robotniczych dążą jedynie do anarchji i zrujnowania bytu robotników!

Oto jest wymowne świadectwo wystawione nie przez „burżuji", ale opatrzone podpisami większości narodowej uczciwie pragnących pracować dla dobra rzesz robotniczych i dobra Ojczyzny zarazem działaczów robotniczych. Na wspomnianym zjeździe opowiedziano się również zwalczaniem osławionych Rad i odwołaniem z nich wszystkich. pozostających gdzieniegdzie jeszcze w Radach przedstawicieli Polskich Zw. Zawodowych.

A więc hasło rzucone! Niechaj tedy w towarzystwie bundzistów i grających rolę „obrońców proletarjatu" żydziaków zbolszewizowanych, pozostaną jedynie tylko towarzysze z P. P. S! A może i oni otrzeźwieją wreszcie!

Ogół robotniczy musi spoglądać na Rady del. robotniczych, jako na instytucje najzupełniej mu wrogie, a przedewszystkiem wrogie młodemu Państwu Polskiemu. Rząd nasz zaś wobec istnienia Polskich Zw. Zawodowych, jedynie takowe winien uważać za instytucję, mającą prawo do reprezentowania zrzeszonych robotników, a nie Rady Delegatów Robotniczych.

Jak za czasów niewoli moskiewskiej w Polsce cerkwie wzniesione zostały z nieharmonizującym z otoczeniem stylu bizantyjskim, tak samo nasze Rady del. robotniczych zdradzają wszelkie cechy stylu Lenin—Trocki!

## Ze zjazdu nauczycieli całej Polski.

Po przemówieniu prof. Kasprowicza wybrano prezydjum zjazdu. Do prezydjum tego weszli pp.: prof. Jan Kasprowicz — prezes Związku pol. Tow. naucz. przewodniczący Tow. naucz. szkół wyższych we Lwowie. Wiceprezesi: St. Nowak, Zw. naucz. ludow. w Galicji, Paw. Sosnowski, Stow. naucz. pol. w Warszawie. Zaproszeni przedstawiciele: T. Błoński, Związek dzielnicowy Stowarz. naucz. polskėw dawny zabór pruski. Ks. A Ludwiczak, Tow. czytelni ludowych — Poznań, J. Pogonowska, Stow. nauczycielek—Kraków, F. Szczurkiewicz — Lwów pol. Tow. pedagog., F. Popiołek, polskie Towarz. pedagogiczne. Śląsk Cieszyński, St. Kalinowski, Stow. naucz. pol.—Warszawa, S. Dickstein, uniwersytet warszawski: sekretarze: E. Nowaczkiewicz—Poznań, A. Siwińska—Warszawa, A. Dobrowolska—Kraków, W. Koch—Kraków, S. Cywiński — Wilno, K. Dawidowski. Szkretarz jeneralny zjazdu: Władysław Kopczewski—Warszawa.

W imieniu rządu powitał zjazd minister oświaty profesor Łukasiewicz. Wytłumaczywszy na wstępie trudności, jakie w obecnej dobie nieskrystalizowania napotyka organizacja szkolnictwa, podniósł p. minister tendencje, któremi ministerjum kieruje się w pracy nad szkolnictwem i swej działalności zmierzającej do poprawy bytu nauczycieli. Nie zdajemy sobie sprawy — mówił między innemi pan minister — że wojna dała nam własne państwo polskie. Było dotąd szkolnictwo polskie, ale od obcych uzależnione. Organizacja ta, jako obca naszemu charakterowi i duchowi polskiemu, nie mogła odpowiadać naszym potrzebom. Obecnie musimy zgodnie z naszemi tradycjami i naszemi właściwościami unarodowić szkołę i unarodowić organizację władzy szkolnej.

W tej pracy należy kierować się zasadą: poszanowania wolności idywidualnej rozszerzania jej stopiowego w miarę rozwoju moralnego i umysłowego jednostki, podnosić na wyższy poziom masy i w ten sposób wzmagać samą wolność. Szkolnictwem muszą kierować sami pedagogowie, a muszą posiadać odpowiednią autonomję, dającą możność wyładowania ich twórczości i inicjatywy.

Wobec istniejących warunków jest za uszanowaniem odrębności dzielnicowych.

Konieczne jest podtrzymanie prywatnej inicjatywy, która może sięgnąć nawet uniwersytetów, byleby tylko odpowiadały poziomowi naukowemu. Nieodzowne jest utrzymanie kontaktu z podwładnymi i kontaktu z całem społeczeństwem.

Kończąc zaznaczył p. minister, że myśli powyższe są jego osobistemi koncepcjami.

Z porządku dziennego ks. Gralewski wygłosił świetny referat o zadaniach i godności stanu nauczycielskiego, który stanowił najsilniejszy niemal moment wczorajszego posiedzenia ogólnego.

Na temat ustroju władz szkolnych i organów samorządu szkolnego mówił prof. W. Radwan.

Po wysłuchaniu referatów ustalono skład następujących komisji:

1) Ustroju szkolnictwa. 2) Wychowania przedszkolnego. 3) Oświaty pozaszkolnej. 4) Szkoły powszechnej. 5) Szkoły średniej. 6) Szkół zawodowych. 7) Szkół wyższych. 8) Seminarjów. 9) Kształcenia nauczycieli szkół średnich. 10) Hygieny szkolnej i wychowania fizycznego. — 11) Pragmatyki nauczycielskiej.

Przed zamknięciem posiedzenia ogólnego, na wniosek prof. J. Kasprowicza, zjazd nauczycielstwa uchwalił jednomyślnie wśród oklasków rezolucję, wyrażającą opinję, że wydatna pomoc na froncie pod Lwowem jest konieczna oraz stwierdzającą nieodzowność przyłączenia Gdańska do Polski.

## Niemcy przygotowują się do nowej wojny.

### Cała młodzież uniwersytecka w Niemczech pod bronią.

WIEDEŃ, 16 kwietnia. Jak podają z Lipska, odbył się tam w sali uniwersytetu tamtejszego wiec młodzieży akademickiej pod hasłem: „Pod broń!"

Po przemowie przewodniczącego wydziału związkowego młodzieży podano do wiadomości zebranych że **na podstawie poprzednio dokonanego porozumienia z ministerstwem obrony krajowej młodzież uniwersytecka obowiązaną jest natychmiast stanąć w szeregach „Grenzschutzu"**, i że należy bezzwłocznie uniwersytet zamknąć.

Po przemowie rektora uniwersytetu zapadła jednomyślna uchwała w duchu zgłoszenia wniosku, a zarazem uchwalono **zwrócić się do wszystkich uniwersytetów niemieckich**, aby powzięły podobną uchwałę i młodzież swą oddały na usługi „Grentzschutzu".

Organizowanie zbrojnych oddziałów uniwersyteckich na usługi „Grenzschutzu" wskazują, jak dalece postąpiły już przygotowania Niemiec na tę chwilę, gdy trybunał światowy w Paryżu ogłosi swój ostateczny wyrok co do przyszłych losów krzyżactwa.

### Niemcy koncentrują wojska blisko granicy polskiej.

WARSZAWA, 15|4. Na Mazurach pruskich Niemcy koncentrują wielkie oddziały wojskowe, głównie blisko granicy polskiej. Główną komendę tych wojsk objął gen. Mackensen. Przejazd przez granicę został wzbroniony.

## Walki polskie.

Komunikat sztabu generalnego z dnia 14-go kwietnia.

Warszawa, 14 kwietnia.

Front galicyjski: Pod Lwowem obustronna działalność artylerji. Na odcinku Przemyśl—Lubień Wielki—Barfatów słaba wymiana strzałów i akcja wywiadowcza. Zajęte przejściowo przez nieprzyjaciela Drozdowice—Wieluniec na północny wschód od Niżankowic zostały w kontrataku odebrane. W akcji tej odznaczył sie przez swoją sprawność bojową pociąg pancerny „Odsiecz". Nasze oddziały posunęły się na wschód w kierunku Magierowa, zajmując Wiszenkę Małą, Kamienną Górę i szereg wsi między temi miejscowościami.

Atak nieprzyjaciela na wieś Zaborze na północny wschód od Rawy Ruskiej został odparty. Na odcinku Dełżuhnów wzmożona działalność patroli ukraińskich.

Front wołyński: Nad odcinku Włodzimierz Wołyński—Kowel spokój.

Front białorusko-litewski: Nasz oddział konny wyparł bandy bolszewickie z Pogostu za rzekę Styr. Poza tem na całym froncie spokój.

W zastępstwie szefa sztabu jeneralnego

**Haller**, pułk.

## TELEGRAMY.

### 40 pułków czeskich dla zagrabienia ziem polskich i niemieckich.

WIEDEŃ, 15 | 4. — „Deutsche Nachrichten" podają informację, że Czesi obecnie formują 40 pułków! Pułki te przeznaczone są do zabrania ewentualnie przemocą tych ziem, które Czesi dla siebie reklamują. Informacja powiada, że Czesi urzeczywistniają swoje plany nawet przeciw woli koalicji.

### Akcja misji koalicyjnej w Polsce.

PARYŻ, 15 | 4. — Havas. „Journal" utrzymuje, że elaborat wystosowany przez Komisję polską na konferencję pokojową został zupełnie przerobiony po wysłuchaniu szefów misji międzysojuszniczej, którzy powrócili z Polski.

### Lloyd George zażądał od Paderewskiego memorjału z żądaniami polskiemi.

PARYŻ, 15 | 4. — Havas. „New-York Herald" donosi, że Lloyd George prosił Paderewskiego o ułożenie dla Rady Czterech memorjału, zawierającego żądania Polaków.

### O pracę ludów.

KRAKOW, 15|4. Radio stacji krak. z Paryża: Vanderwelde (soc.) oświadczył, że są dwie metody rewolucji społecznej:

Piotrogrodzko - Ryski Bank Handlowy
(dawniej Ryski Bank Handlowy)
Oddział w Częstochowie
2 Aleja 26
przyjmujmuje zapisy na
Polską Pożyczkę Państwową
kupuje i sprzedaje ruble i wszelkie inne waluty zagraniczne po kursie dziennym. Wynajmuje **kasetki** (safes) w skarbcu opancerzonym.

rosyjska i angielska. Metoda angielska zatryumfowała w komisji pracy. Praca ludzka nie będzie uważana za artykuł handlu. Zostanie zagwarantowane prawo łączenia się w związki pracodawców i robotników. Praca dzieci poniżej lat 14 będzie wzbroniona. Płace mają być odpowiednia do cywilizacji danego kraju. Płace będą równe dla obu płci za tę samą pracę. Zapewniony będzie spoczynek tygodniowy. Na tydzień ma być 48 godzin pracy. Cudzoziemcy mają posiadać te same prawa, co krajowcy. Inspektoraty będą badać warunki pracy we wszystkich krajach.

## Mordy bolszewików w Nieświeżu.

### Bolszewicy wymordowali dwie klasy uczniów polskich.

Na wiadomość o zbliżaniu się wojska polskiego wśród ludności w ciągu 3 miesięcy teroryzowanej i łupionej przez władze bolszewickie, wybuchły antybolszewickie rozruchy. Bolszewicy popełniali nam najokropniejsze ekscesy. Rabowano i palono, przes ło 50 osób rozstrzelano Zaścianki, Sławkowo, Kaczanowice, za przygarnięcie uciekającej młodzieży spalono, co 10 rozstrzlano, kobiety pohańbiono, wszystko co się dało zabierano, szczególniej inwentarz żywy. Ludność katolicką Niewieża skazano na śmierć głodową. Wszystka żywność uległa konfiskacie.

**Ostatnie dwie klasy czwarta i piąta gimnazium polskiego imenia Władysława Syrokomli zostały wyrżnięte.**

**W rozruchach tych brała czynny udział część ludności żydowskiej.** Ks. proboszcza i dwóch gospodarzy z Iszkołdzi za odebrany przed laty kościół **zakłuto bagnetem, a zwłok nie pozwolono pogrzabać.**

## Różne nowiny.

— Konstytuanta niemiecka odroczyła się do 6 maja, odrzuciwszy na ostatniem posiedzeniu wniosek o świętowaniu dnia 1 maja.

— Wysłannicy Orawy i Spiżu wywołali sensację w Paryżu, w wyniku ich akcji może da się uratować te ziemie dla Polski.

— Grecja ma oddać do rozporządzenia ententy Kawallę, Saloniki i Dedeagacz, jeden z tych portów ma otrzymać Bułgarja.

— Rząd Jugosławji oświadczył, że dopóki aspiracje Jugosławji nie będą zaspokojone, dopóty interwenjować na Węgrzech nie będzie.

— Kongres rad niemieckich postonowił wysłać delegację 9 dla zbadania stosunków w Rosji.

Konstytuanta wypowiedziała się przeciw wprowadzeniu czasu letniego.

— Ukraińcy internowali w Kołomyi Komitet opieki nad jeńcami.

— Zastrajkowali nauczyciele w Austrji niemieckiej.

— „Secolo“ donosi, że lada dzień będzie obwołana niepodległa republika irlandzka.

— Zebranie żydowskie w Londynie domaga się gwarancji konstytucyjnych dla żydów w Polsce.

— W Boguminie miały miejsce demonstracje antyczeskie.

— Prasa włoska znów donosi o poważnych rozruchach antyserbskich w Zagrzebiu, przy których zabito 27 osób, raniono 1000.

## Co dzień niesie?

### Manja strajków dochodzi do śmieszności.

Z Wiednia donoszą o zamierzonym tam strajku nauczycieli szkół średnich. Zamiar strajku nauczycieli poparli uczniowie, którzy dla przeparcia żądań swoich profesorów również zagrozili strajkiem.

### W bolszewickich Węgrzech.

Do towarzystw filmowych w Peszcie zgłaszają się liczni członkowie węgierskiej arystokracji. — by w roli statystów występować w sztukach i w ten sposób zarabiać na życie. Dnia 10 b. m. zwołała niemiecka partja socjalistyczna na Węgrzech posiedzenie konstytucyjne i uchwaliła współdziałać z rządem węgierskim na podstawie programu komunistycznego. Szkoły węgierskie przystosowano do nowych warunków. Obrazy królów i świętych usunięto. W stosunkach między nauczycielami a uczniami panują rodzinne stosunki. Uczniów tytułuje się synami, a uczniowie nauczycieli nazywają wujkami. Zakazano śpiewania narodowych hymnów i modlitw.

### Chcą odbudować tron austrjacki.

Soc. „Berner Tagwacht“ donosi o machinacjach arystokratów austrjackich w Szwajcarji, którzy wspólnie z angielskimi agentami przeszkadzają połączeniu niemieckiej Austrji z Niemcami i chcą odbudować austrjacki tron z Karolem Habsburgiem. Plany te mają podobno popierać angielscy imperjaliści (?) chcący osłabienia Niemiec.

Wiadomość tę podają wszystkie pisma niemieckie bez żadnych komentarzy.

### Stosunki we flocie rosyjskiej.

Trockij rozkazał mobilizację dywizji torpedowej nad Newą, armaty na statkach są już doprowadzone do porządku. Projektowano wysłanie dreagnoughtów: Pietropawłowsk i Andrej Pierwozwannyj do Kronsztadtu, lecz turbiny i kotły okazały się tak zniszczone, że nie można było myśleć o podróży morskiej tych okrętów wojennych. Podczas prób okazało się, że robią 16 węzłów na godzinę zamiast według normy 23 węzły, — Wszystką miedź na okrętach, która mogła być zdjeta—zrabowano.

**Mówią,** że bolszewizm na marynarzy nie może liczyć na wielu zwolenników, że do nich zalicza się wszystkiego 7 pr. załogi okrętowej. Komendant floty baltyckiej z ramienia bolszewików, kapitan Zielenoj, rozkazał wysiedlić z Kronsztadtu 4000 marynarzy o przekonaniach antybolszewickich Rozkaz ten wywołał zamieszki w mieście: marynarze postanowili opierać się siłą wszelkim próbom wykonania dekretu.

### Nowe straty olbrzymie Galicji.

Dyrektor Banku przemysłowego dr. Szarski ogłasza, że wskutek wydanego przez rząd Austrji Niemieckiej zakazy wypłaty kuponu majowego—poniesie ludność polska w Galicji i na terenie byłej austrackiej okupacji około 200 milionów koron straty. Wszyscy właściciele rent, pożyczek wojennych i obligacji dłużniczych b. Austrji — nie otrzymają wypłaty za kupon majowy. Dr. Szarski apeluje do posłów i wład skarbowych w Polsce, aby jak najrychlej przystąpiły do zarządzeń zapobiegawczych w tej sprawie.

Dzienniki donoszą: Z wielu stron Galicji nadchodzą skargi na brak jedno i dwukoronowych banknotów w kraju Powodem braku jedno i dwukoronowych banknotów jest masowy wywóz tych pieniędzy do Czech i na Słowaczyznę. Ponieważ jedno i dwukoronówki nie były w Czechach stemplowane, więc wszystkie banknoty tej wielkości mają tam wartość obiegową. Przemycanie pieniędzy do państwa czeskiego odbywa się drogą na Suchą Górę i Orłów. Pisma domagają się, aby władze wydały zarządzenie przeciw wywozowi tych banknotów.

### Bolszewicy wileńscy—hakatystami rosyjskiemi.

Osoby przybywające z Wilna opowiadają, że komisarze bolszewiccy wręcz odmawiają załatwiania interesów osobom zgłaszającym się do nich w języku polskim i nie pozwalają używać tłómaczy.

### Straszny teror w Budapeszcie.

Biuro korespondencyjne otrzymało z Berlina informacje, pochodzące od osoby, która w ostatnich dniach wyjechała z Budapesztu. Donosi ona o tak niesłychanych okrucieństwach, że bledną czyny bolszewików rosyjskich. — Teraźniejsi władcy komunistyczni kazali zamordować w więzieniu b. palatyna Węgier, arcyks. Józefa, b. premjera Wekerlego i b. ministra handlu Szterenyego.

Wiadomości, jakie przedostają się z Węgier zagranicę, nie są zgodne z prawdą, bo obecnie przepuszcza się tylko te wiadomości, które są dla sfer rządzących korzystne Rząd obecny wie, że nie będzie mógł się długo utrzymać i stara się stosowaniem gwałtów zatrzymać władzę w ręku. Większość kraju tęskni do interwencji koalicji, aby wreszcie położono kres obecnym stosunkom.

### Kongres medyczny państw sprzymierzonych.

W Paryżu w dn. 29—27 kwietnia r. b. odbędzie się kongres medyczny państw sprzymierzonych.

Program kongresu m. in. obejmuje szereg punktów, związanych z terenami zniszczonemi przez działania wojenne, jak gleba i woda miejscowości zniszczenych przez wojnę; odżywianie, hygiena wsi, hygiena miast tychże miejscowości; matka i dziecko w miejscowościach zniszczonych przez wojnę, hygiena szkolna, wychowanie fizyczne, profilaktyka sanitarna tychże miejscowości i t. d. Wszystkich sekcji będzie 13.

Francuskie Ministerstwo spraw zagranicznych za pośrednictwem Komitetu Narodowego w Paryżu zwróciło się do Ministerstwa zdrowia publicznego o wysłanie delegatów na kongres.

W kongresie tym w charakterze członków mogą wziąć udział wszyscy lekarze Polacy, jako przynależący do państwa sprzymierzonego z ententą.

### O buławę marszałkowską

Wobec krążących od kilku tygodni fantastycznych wieści o tem, co z okazji imienin Naczelnikowi Państwa ofiarować chcieli jego wielbiciele w wojsku, czujemy się w obowiązku, rzecz tę, na podstawie autentycznej, wyjaśnić pisze „Gaz. Warsz.“

Otóż kilku wyższych wojskowych powzięło myśl wyniesienia swego bezpośredniego zwierzchnika do godności marszałka Polski i propozycję odpowiednią wniosło do Sejmu. Nad sposobem potraktowania tego w plenum zastanawiał się konwent senjorów. Z paru stron podniesiono zarzut, że godność podobna w Polsce nie istnieje i że we Francji tytuł ten nadawano i nadaje się obecnie tym tylko, który odnieśli jakieś świetne zwycięstwo, tymczasem wojska nasze żadnym takim tryumfem poszczycić się jeszcze nie mogą. Wobec tego konwent senjorów uznał propozycję za przedwczesną i postanowił nie wnosić jej na rozważanie Sejmu.

## DZIEN POLITYCZNY.

— Wśród najwybitniejszych działaczy konferencji pokojowej oraz w prasie paryskiej coraz większe zainteresowanie budzą obok Polski narody i państwa wschodnie, jak to Rumunja i Serbja, które mają utworzyć wał ochronny przed bolszewikami.

— Generał Henrys złożył wczoraj Naczelnikowi Państwa wizytę w Belwederze, która przeciągnęła się czas dłuższy Jak się dowiadujemy, przedmiotem dyskusji była sprawa ustosunkowania zakresu gen. Henrysa w jego charakterze wysłannika armji państw sprzymierzonych.

### Wola ludu w obwodzie białostockim.

„Chata Polska“, tygodnik ludowy, wydawany przez Straż Kresową w Białymstoku, donosi, że jako protest przeciw kłamstwom zawartym w nocie rządu sowieckiego Litwy i Komitetu Wykonawczego Sowietów Białejrusi do Rządu Polskiego z dnia 15 lutego 1919 r., odbyły się w przeciągu tygodnia wiece w 191 wsiach powiatu Białostockiego, żądające przyłączenia do Polski. Uchwały stwierdzono 37083 podpisami.

### Piłsudski na froncie.

„Gaz. Polska“ donosi, że Piłsudski wyjechał wczoraj na front.

## KRONIKA.

Dziś 17 kwietnia 1919 roku.

### Asygnaty Polskiej Pożyczki Państwowej

nabywać można (po potrąceniu procentu)

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| 100 | markowe, | koron. | rubl. | za | 97,31 |
| 500 | „ | „ | „ | „ | 486,53 |
| 1000 | „ | „ | „ | „ | 973,06 |
| 5000 | „ | „ | „ | „ | 4865,28 |
| 10000 | „ | „ | „ | „ | 9730,56 |

## ZYCIE CZĘSTOCHOWY.

### Wielki Czwartek.

W Wielki Czwartek obchodzimy pamiątkę ustanowienia Najśw. Sakramentu. Uroczystość radosną tej wielkiej chwili święcimy dopiero w dzień Bożego Ciała. Mszę św. odprawia kapłan w tym dniu w białym ornacie, na „Glorja“ odzywają się po raz ostatni wszystkie dzwony, — dzwonki i organy w kościele, ażeby następnie zamilknąć do soboty. W Wielki Czwartek odprawia w każdym kościele tylko jeden kapłan Mszę św. reszta kapłanów w czasie tej Mszy św. przystępuje w komżach i stułach do Komunji św. W kościołach katedralnych święcą w tym dniu biskupi oleje święte, które następnie rozdziela się na całą djecezję. Po skończonem nabożeństwie obnaża się ołtarze, przewraca świeczniki, otwiera się na oścież tabernakulum, a Najśw. Sakrament wynosi się w procesji wśród głuchego odgłosu klekotków do ciemnicy.

## Nabożeństwa wielkotygodniowe.

### W kościele św. Zygmunta.

Dziś, w Wielki Czwartek o godz. 10 rano początek nabożeństwa.

Jutro w Wielki Piątek o godz. 10-ej rano.

W Wielką Sobotę o godz. 8-ej rano.

Rezurekcja w niedzielę o godz. 5-ej i pół rano.

### W kościółku im. Marji.

Dziś, w Wielki Czwartek początek nabożeństwa o godz. 9 rano.

W Wielki Piątek i Wielką Sobotę nabożeństwa o godz. 9 rano.

Rezurekcja w sobotę o godzinie 10-ej wieczorem.

### W kościele św. Barbary.

Dziś, w Wielki Czwartek o godz. 10 rano Msza św. procesja z Najśw. Sakramentem do ołtarza wystawienia. Nieszpory. Obnażenie ołtarzy.

Jutro w Wielki Piątek o godz. 9 rano czytanie Pasji. Obnażenie i adoracja Krzyża. Procesja z Najśw. Sakramentem. Msza praesanctificatorum. Procesja z Najświętszym Sakramentem do Grobu. O godzinie 3 i pół po poł. procesja z Jasnej Góry. Kazanie.

W Wielką Sobotę o godz. 8 rano poświęcenie ognia i kadzidła. Poświęcenie Paschału. Poświęcenie wody. Msza św.

Rezurekcja w niedzielę o godzinie 6 rano.

### 8 godzin pracy w handlu.

W Ministerjum pracy odbyło się drugie z rządu posiedzenie w sprawie 8-io godzinnego dnia pracy w handlu. W naradzie uczestniczyli przedstawiciele różnych zrzeszeń handlowych i kupieckich. Ministerjum przedstawiło zebranym swój projekt prawa, który ma być wniesiony do Sejmu. Podług tego projektu, sklepy będą podzielone na 8 kategorji: do 1 należą mleczarnie, jatki, sklepy spożywcze, kolonjalne, apteki, owocarnie i wędliniarnie, które mają być otwierane o g. 7 rano, a zamykane o 1 popoł., a następnie czynne od 5—7 wieczorem, w sobotę tylko do 1 pop., a w niedzielę do 10 rano. Do 2 kategorji: sklepy manufakturne, składy apteczne, tabaczne, mydlarnie i materjałów piśmiennych—od 9 rano do 1 pp. i od 3—7 w., w sobotę od 9—1 i od 3—5, w niedzielę zamknięte. Do kategorji III: restauracje z których 1 rzędne od 9 rano do 12 w

ś. † p.

# Jadwiga Płodowska

**córka Bolesława i Henryki z Krasnogórskich, uczennica klasy VIII gimnazjum Sióstr Nazaretanek.**

Opatrzona Ś. Ś. Sakramentami po krótkich lecz ciężkich cierpieniach zasnęła w Panu w dniu 15 kwietnia 1919 r. w 18-ej wiośnie życia.

Eksportacja zwłok z domu żałoby przy ul. Żelaznej Nr. 2 róg Kościuszki, na cmentarz miejscowy odbędzie się we czwartek 17 kwietnia 1919 r. o godzinie 5-ej po poł.

Na smutny ten obrzęd zapraszają krewnych przyjaciół i koleżanki zmarłej stroskani

**Rodzice siostry i rodzina.**

nocy, 2-rzędne od 7 rano do 9 wieczor. Przedstawiciel żydów domagał się otwierania sklepów w niedzielę od 2—5.

Dalsze narady są zapowiedziane.

**Ze stow. lokatorów.**

Biuro Stow. lokatorów przy ul. Kościuszki nr. 32 w bieżącym tygodniu jako przedświątecznym będzie nieczynne i będzie otwarte w środę d. 23 bm. od godz. 4—6 popoł.

**Ważne dla kupców.**

Administracja naszego pisma zwraca się z prośbą do sz. kupiectwa i handlujących o łaskawe wcześniejsze nadsyłanie ogłoszeń do numeru świątecznego.

Administracja otwarta jest od 8 rano do 7 wiecz. przy ul. Kościuszki nr. 11, tel. nr. 49.

**Ruch wydawniczy.**

Kalendarz Kroniki Rodzinnej na rok 1919. Warszawa, Str. 164+XVI Cena 4 marki.

Po raz dziesiąty ukazał się w handlu księgarskim kalendarz kroniki rodzinnej Rocznik ten z pomiędzy innych wydawnictw tego rodzaju dodatnio wyróżnia miła i staranna szata zewnętrzna oraz treść doborowa z widoczną myślą przewodnią pożytku społecznego i narodowego.

Na zajmującą całość złożyły się prace i utwory: M. F. Arct zowskiej, H. Jagodzińskiej, I. Krzymowskiego Remigjusza Kwiatkowskiego, Stefanji Ottowej, M. Pachuckiego, Henryka Rieffa, Marji Stagieńskiej, J. Sulistrowskiej, B. K. Szymańskiej i w. in.

Cześć ilustracyjna zawiera szereg udatnych portretów głośnych dziś osobistości, wykonanych przez artyste drzeworytnika p. Kazimierza Mrówczyńskiego.

„Dział praktyczny" będzie niezawodnie ceniony przez każdą gosposię — słowem Kalendarz kroniki rodzinnej w mieście czy na wsi, w stolicy czy na prowincji, wszędzie uważany będzie za miłego gościa, chętnie widzianego przez rok cały.

## Z zebrania Związku kolejarzy.

We wczorajszym „Kurjerze" podaliśmy sprawozdanie z zebrania maszynistów kolejowych w Częstochowie.

W ubiegłą niedzielę odbyło się też zebranie członków związku kolejowego, na którym obecnych było 1000 osób.

Przewodniczył obradom inż. Młynarczewski. Na zebraniu zapadły uchwały które dajemy poniżej. Niektóre ustępy ich są tak charakterystyczne, że prawdopodobnie poświęcimy im niebawem nieco uwagi. Oto one:

1) Żądamy kategorycznie niezwłocznego zatwierdzenia statutu Związku zaw. pracowników kolejowych w całej rozciągłości bez zmian i komentarzy, zgodnie z uchwałą walnego zjazdu delegatów, oraz utrzymania dotychczasowych biur pośrednictwa pracy przy związku, obsadzania wszelkich posad kolejowych ze zgodą Związku.

2) Protestujemy przeciw wykluczaniu z pod działania Związku wyższych urzędników zależne od pewnej normy płacy. Dopuszczalne jest tylko konkursowe obsadzanie posad wyższych kierowniczych stanowisk, poczynając od inspektorów, naczelników dystansu, dyrektorów itp. przez ministerstwo, jednak ze zgodą Związku.

3) Żądamy zatwierdzenia stawek, przedstawionych przez zarząd Centralnego Związku, jednakże tak, aby długoletni pracownicy nie byli dzieleni na kategorje z powodu braku cenzusu naukowego.

4) Z uwagi, że strajk w obecnej chwili, zagrażałby bezpieczeństwu ojczyzny, statut związku uważamy za ważny i obowiązujący wszystkich pracowników bez względu na to, czy będzie lub nie zatwierdzony.

Wysłano również depeszę do odnośnych ministerstw (kopje do Sejmu i Dyrekcji kolejowej), w której zebrani domagają się, aby nie wysyłać żadnych artykułów poza granice Polski. W tejże depeszy wyrażono prośbę o zwiększenie dozoru na granicach.

Postanowiono nadto poddawać rewizji wszystkie wagony kolejowe, idące za granicę.

**Z Tow „Jedność".**

Staraniem Wydziału Społeczno-wychowczego przy Stow. Spoż. „Jedność" (Stradomska 6) w drugi dzień świąt Wielkanocnych 21 kwietnia odbędzie się przedstawienie na program którego się złoży: Występ chórów pod dyrekcją p. E. Mąkoszy, śpiew solo, deklamacje, monologi, oraz kółko amatorów odegra „T polityka" (farsa w I akcie) i „Gabinet do wynajęcia" (farsa w I akcie.)

Początek o g. 7 i pół w. Ceny miejsc zwykłe. W czasie przerw przygrywać będzie orkiestra własna Stowarzyszenia.

**Ogonek się ulotnił.**

Od kilku dni przed jednym ze sklepów w alei II można było obserwować olbrzymiej długości ogonek zwolenników alkoholu, rekrutujących się przeważnie ze sfer, które zdawałoby się trudno posądzić o posiadanie pieniędzy na tego rodzaju luksusowe i szkodliwe przyjemności.

W sprawie tej otrzymaliśmy od kilku czytelników listy, w których piętnują sprzedaż w czasach obecnych alkoholu i domagają się zaprzestania wydawania go ludziom, którzy za pieniądze na wódkę powinni raczej kupić mydła lub strawy lepszej dla siebie i dziatwy — jak piszą nasi korespondenci.

W dniu wczorajszym właśnie ogonek spirytusowy ulotnił się, gdyż cała ilość spirytusu została sprzedaną.

## Kobieta a kompozycja muzyczna.

Od szeregu lat sprawa emancypacji kobiet zajmuje umysły ludzi wykształconych — Przeprowadzono w tej sprawie wiele dysput i polemik naukowych. Mierzono i ważono nawet mózg kobiety, aby dać dowód, że nie ustępując w niczem mężczyznie, kebieta jest zdolną do wykonywania tej samej co mężczyzna pracy.

Rozenkrana w Psychologji wyd. III str. 60 zastanawia się nad pytaniem, dlaczego kobiety, z natury uczuciowe, w kompozycji muzycznej nie mogą dojść do czegokolwiek. Pomimo jednak badań, autor nie wyjaśnił przyczyny.

Zjawisko to nie uszło uwagi także Dr. Hanslicka. Obok tylu literatek i malarek zauważył on zupełny brak kompozytorek. Ale Dr. Hanslick sprawę wyświetla.

Mowi on, że plastyczność w komponowaniu, wymaga siły w samem uzewnętrznieniu tego co się czuje, której właśnie brak płci słabszej.

Wobec nowych spostrzeżeń popartych dowodami, czy nie byłoby wskazanem aby zwolennicy emancypacji kobiet, badania swoje i ważenie mózgu kobiety zaczęli od początku?

(r)

**Wydawnictwa Jasnogórskie.**

W tych dniach mają opuścić prasę dwa interesujące dziełka, wydane staraniem organizacji religijno-społecznych na Jasnej Górze: 1) „Jasna Góra podczas wojny europejskiej" i 2) „Drogowskazy z Jasnej Góry dla młodej Polski".

Pierwsze jest pracą wyjątkowej doniosłości, gdyż porusza kwestje wysoce aktualne, niezmiernie ciekawe dla każdego, kto interesuje się żywo tem, co przeżywało to Sanktuarjum narodowe—Jasna Góra — podczas straszliwych lat wszechświatowej wojny. Gdy hordy pruskie zalały Częstochowę, serce każdego prawego katolika Polaka jęknęło na myśl, że najdroższy skarb narodu znajduje się w ręku odwiecznych wrogów jego. Pogłoski krążyły okropne, a tu znikąd wieści prawdziwej, którejby zaufać można!... Tymczasem ta nasza Swiątnica narodowa żyła i trwała pod jarzmem okupacji i rozwijała działalność swoją i, jako duchowa stolica Polski, ściągała na siebie uwagę sprzymierzonych mocarssw i stąd odgrywać musiała doniosłą rolę nietylko religijną i społeczną, ale i poniekąd polityczną. Wszystkie te ciekawe szczegóły obce są każdemu z nas, choćby najbardziej był wykształconym i oczytanym, gdyż karta odnośna dziejów świeżo przeżytej wojny spoczywa jeszcze ukryta w duszach i sercach nielicznych jej świadków i dopiero przez dziełko wspomniane ma się odsłonić światu. Niech zatem każdy Polak katolik weźmie do ręki do dziełko, a sam przekona się o doniosłości jego, bliskie zaś obcowanie przez nie z największą Swiętością narodową jeszcze bardziej go ze wszystkiem, co prawdziwego patrjotę obchodzić winno, zespoli.

Drugie dziełko—to zbiór przemówień członków organizacji religijno-społecznych, zawiązanych na Jasnej Górze podczas wojny. Znajdujemy tam niemało zdrowego ziarna, szlachetnego polotu i głębi duchowej. Podziwiać można, jak w tak krótkim czasie pod kierunkiem OO. Paulinów organizacje te zdołały się rozwinąć i urobić nietylko duchowo, ale i umysłowo, społecznie i w duchu obywatelskim. Dziełko, jak wskazuje tytuł, przeznaczone jest dla młodej Polski, treść jego wszakże nadaje się wybornie dla młodzieży wogóle, a i dla każdego miłującego Ojczyznę, przedstawia interes niemały, gdyż wskazuje, jaką to kobietę-obywatelkę chce przygotować zmartwychwstałej Polsce Jasna Góra, wierna swej tradycji — wiekowej ostoi ducha narodowego, strażniczki najszczytniejszych ideałów katolika-Polaka. Z tych więc wszystkich względów dziełko powyższe zasługuje na jaknajszersze rozpowszechnienie i spodziewać się można, że ogół polski odniesie się doń z uznaniem i życzliwością.

Obydwa te dziełka będą opatrzone ilustracjami.

Nabyć je można będzie na Jasnej Górze.

A. A.

## Podziękowanie.

Dowództwo II Baonu 27 p. p. składa serdeczne podziękowanie „Związkowi młodych polek" przy pensji p. Chrzanowskiej za złożone w ofierze dla żołnierzy: 300 marek, 10 paczek papierosów po 10 szt., 18 ołówków, 2 świece, 4 funty niedezynf. szarpi, 2 bandaże i kwadraty płócienne, 20 funtów wędlin, lekarstwa, jodynę, collodjum i krople Inoziemcoma.

„Kołu Samopomocy" tejże pensji za prześliczne 17 strucli wielkanocnych, 50 funt. cukru, 17 herbaty i „Patronatowi w Wieluniu" za 100 paczek świątecznych dla żołnierzy w polu. — Strucle D-ztwo przeznacza dla chorych na tyfus i rannych, 300 marek na zasiłki od 10 do 20 marek dla wyjeżdżających na urlop rannych i chorych — rekonwalescentów. Papierosy dla rannych. Wędliny do ogólnego zbioru wielkanocnych darów dla wszystkich, żołnierzy. Paczki z Wielunia, chociaż deklarowane dla Wieluniaków, rozdzielone będą między wszystkich żołnierzy Baonu;

Usque ad finem! Taki jest rozkaz. Do końca trwać ma żołnierz, choć wiosenka gra mu piosnkę życia, choć go złote serduszka wzywają z powrotem. Może nie jeden Jasieńko z wojenki nie wróci... tam mu nad jarem, gdzie padł, rozkwitnie u mogiły białej róży kwiat... aleć mu dobrze, tak dobrze będzie wspomnieć u wrót śmierci, że walczył w szeregu i za Te, których serduszka i pracowite rączęta słały w tęsknocie, w świętej ofiarności nieznanemu bohaterowi te miłe sercu żołnierza podarunki, które o pamięci świadczą, łączą niewidzialną nicią serdecznej celów wspólnoty jego — dalekiego z kresów żołnierza — i Was, szczere, dzielne, a nasze ukochane „Młode Polki".

Jeszcze nie zginiemy, póki mamy Was!

Dowództwo II Baonu 27 p. p.

13 kwietnia 1919 roku.

## Ofiary.

Zamiast święconego dla siebie 50 marek na święcone dla żołnierzy frontowych we Lwowie przesyłają Popławscy.

Na ręce p. Ryslikowej na święcone dla żołnierza.

L. Mężnicki mk. 10, L. Dobrucka mk. 4, Joraszek 2, Ebert 1, M. Martz 3, Z. Zięterska 3 rb., S. Ebertowa 5, M. Ginter 2, Swięcki 6, Bednarska 1, Wac. Zagorski 20.

W. Kawiński 5, nieczytelne 1.30, I K. 3, K R. 3, M.M. 1, T. Grabowska 1, E. Starczewska 2, S. Wichura 2, Władysława 1, A. Sochacka 2, Gu. nieczytelne 50 f. Wł. Przygocki 10.

I Gimnazjum polskie 85 mk. 50 fen. w naturze 10 funtów mąki i 2 f. słoniny.

Gimnazjum W. Szudejki 139 mk. 71 f i 6 rubli.

Gimnazjum państwowe im. H. Sienkiewicza 163 mk. 15 f.

Gimnazjum Opieki Szkolnej mk. 36 fen. 90.

Patronat 200 marek.

Tow. Poż. Oszczędn. 25 rb., p. Gawędzki 50 mk., p. Kędzierski z Żarek 5, p. Mączyński 5.

## Życie kraju.

**Z obrazków Lwowa.**

Onegdaj odbył się pogrzeb ofiar ostatniego ostrzeliwania miasta. Smutny istotnie obrzęd Na lawecie armaty przytwierdzona trumna, kryjąca zwłoki oficera. Na trumnie wiązanka kwiatów. Dalej wóz z kilkoma trumnami żołnierzy. Obok garść żołnierzy i oficerów i rodziny poległych. Kondukt prowadzi kapelan, poprzedzony muzyką. Z dźwiękiem orkiestry miesza się huk armat i świst przelatujących granatów.

**Wybuch granatów w pociągu dla Lwowa.**

Trzeci i czwarty pociąg wielkopolski z darami żywności dla Lwowa wysłano z Poznania jeszcze przed ostatniem oswobodzeniem Lwowa tak, — że pociągi do Lwowa odjechały. Oba pociągi składały się ogółem z 62 wagonów. Niestety tym razem w drodze powrotnej na samem wyjezdnem ze Lwowa padli ofiarą swego poświęcenia trzej członkowie Straży ludowej poznańskiej, eskortujący pociągi. Mianowicie od wybuchu granatów jeden odniosł rany, a dwaj zginęli.

**Z Ojcowa.**

Władze postanowiły już przeprowadzić szosę Olkusz—Ojców—Skała—Kraków. Wkrótce rozpoczną się roboty.

Zakład leczniczy będzie otworzony z dniem 1 maja. Koszt utrzymania w tym roku przewiduje się około trzydziestu koron od osoby w pensjonatach.

Spodziewany jest duży napływ gości i kuracjuszów, wobec czego przystąpiono do remontu wielu willi.

W okolicach Ojcowa spokój. Roboty polne już się rozpoczęły na dobre.

**Związek młodzieży polskiej**

Młodzież polska wszystkich stanów w Ostrowie chcąc się skupić w zgodnej, — szlachetnej pracy, około społecznej odbudowy ojczyzny, założyła niedawno towarzystwo „Spójnię", mającą za cel wyrobienie prawego charakteru i ducha narodowego. Polityka nie wchodzi w program „Spójni". Co tydzień odbywają się staraniem koła odczyty na temat aktualny. Dotychczas wygłoszono referaty o wychowaniu narodowem, o państwie, o podstawach gospodarczych Polski, o idei równości, o bolszewizmie, o stosunkach na Ukrainie, o Gdańsku i o psychologji Życia Piękny ten przykład do naśladowania!

**Rozpaczliwy krok weterana powstania.**

Dzienniki warszawskie donoszą: — W piątek po południu z mostu Kierbedzia skoczył do Wisły 82 letni Walenty Jabłoński, weteran 1863 roku. Starca uratowano i odwieziono do szpitala. Znaleziono przy nim kartkę z następującemi słowami: „W śmiertelnej rozpaczy prenoszę się na tamten świat. 82 lata przeżyłem jako dziesiętnik-organizator. Weteran 63 roku Walenty Jabłoński".

Rozpowszechniajcie
„Kurjer Częstochowski".

## Po przyjeździe Hallera armja polska wzrośnie do 300,000.

Armja Hallera, która przybyć ma do Polski przez Niemcy, składa się z 7 dywizji po 15.000 ludzi, oraz należącej do nich artylerji. W każdej dywizji znajduje się 250 oficerów francuskich i odpowiednia ilość ochotników francuskich.

Ochotnicy mają być fundamentem dla formacji polskich, z pomocą których armja polska, aby podjąć walkę z bolszewikami, wzrośnie na od 250.000 do 300.000 ludzi.

## Pochód „bohaterów".

### Jak żydzi uchylają się od wojska.

W „Głosie Narodu" czytamy: Wczoraj przed południem prowadzono przez Kraków pod konwojem żydów, uchylających się od stawiennictwa do poboru wojskowego. Ponieważ była ich bardzo znaczna ilość, policja zarządziła wczoraj na Kazimierzu i w Podgórzu obławę na młodzież izraelicką. Aresztowano około stu młodych ludzi, w tem 74 popisowych. Główny kontyngent uraplonych prowadzono pod licznym konwojem żołnierzy przez ul. Karoniczna. Żałosny był to pochód. Mnóstwo żydówek i żydów z głośnym szwargotaniem i żalami towarzyszyło prowadzonym, niektórzy usiłowali dostać się do nich poza kordon, podawali jakieś papiery, gorączkowo porozumiewali się w żargonie ze „skazańcami" i t. p. Przechodnie z zajęciem oglądali ten obrazek, szkoda że nie dostał się na film. Aresztowanych odprowadzono najpierw do wydziału wojskowego magistratu, następnie zaś do komendy powiatowej, skąd następnie przydzielono ich do poszczególnych oddziałów.

## Różne wieści.

### Nowy przykład podłości krzyżackiej

„Kur. Pozn." donosi, że szło dwuch niemieckich żołnierzy drogą z Nowego folwarku pod Zdunami w stronę Rudy, wiewając zdała białą chorągiewką do posterunku polskiego wołając, by nie strzelał. Podawszy posterunkowi rękę, rozmawiali z nim 6 do 8 minut poczem włożył jeden z nich — kapral — rękę w kieszeń i dał do polskiego posterunku z rewolweru przez kieszeń dwa strzały, godząc posterunek śmiertelnie. Ciężko ranny szeregowiec Górski-zmarł podczas operacji.

Powyższe wywody zeznali pod przysięgą dwaj rolnicy, pracujący w odległości 50 metrów od miejsca zdarzenia.

Zaznaczyć należy, że w odcinku krotoszyńskim panuje zawieszenie broni choć Grenzschutz codziennie łamie rozejm.

### Żona b. następcy tronu Niemiec żąda rozwodu.

Gazeta „New York American" ogłasza artykuł wielkiej księżnej Anastazji Meklembursko-Szweryńskiej, matki byłej księżnej następczyni tronu Cecylji. W. księżna Anastazja zawiadamia w nim, że córka jej podjęła już odnośne kroki celem zerwania związków, łączących ją z godnymi pogardy krewnymi z nad jeziora Zuiderzee.

Postanowienie to byłaby powzięła ona już znacznie dawniej, gdyby jej w tem nie stawiała przeszkód rodzina Hohenzollernów. Raz już, jak opowiada dalej autorka artykułu, opuściła następczyni tronu męża. Uciekła wówczas z Berlina w ubiorze siostry miłosierdzia, na granicy jednak przytrzymaną została przez niemieckie władze wojskowe, które zmusiły ją do powrotu do Berlina.

Celem uzasadnienia swej skargi rozwodowej, przedstawi księżna Cecylja liczne dowody wiary małżeńskiej ze strony męża oraz brutalnego obchodzenia się z nią, na jakie narażoną była już zbyt długo i których jawne ślady nosiła niejednokrotnie.

### Droga pieczeń z psa.

W Moedlingu pod Wiedniem zginął niejakiej p. Herminie Pieringer prześliczny pies wartości 1200 kor. Po długich i trudnych dochodzeniach zdołano wreszcie natrafić na ślad nieżyjącej już — nie stety — zguby.

Oto robotnik Herman zwabił psa do swego domu, zarznął go i sporządził zeń pieczeń i zjadł sam, nie podzieliwszy się nawet z nikim.

Na rozprawie sądowej zeznał, że był bardzo głodny, a piesek był bardzo tłusty. Trudno się było oprzeć pokusie. Pożeracz psów został przez sędziego skazany na tydzień aresztu.

### Król belgijski podróżuje aeroplanem.

W ubiegłym tygodniu król Albert belgijski przybył do Paryża. Młody monarcha wybrał tym razem szybszy sposób lokomocji. Wsiadł w Brukselli do aeroplanu o godz. 9 m. 40 w południe, wylądował w Bourgiel, na aerodromie pod Paryżem. Podróż, mimo dość silnego wiatru, trwała 2 godziny 40 minut. Równocześnie z królem wylądował jego adjutant, towarzyszący mu w drugim aeroplanie.

Król Albert zamieszkał w Wersalu. Powrót do Brukselli nastąpi również drogą powietrzną. Jak widzimy, na Zachodzie aeroplan przestaje już być narzędziem zniszczenia lub ćwiczeniem sportowem. I widocznie dość bezpiecznem, skoro naczelnik państwa nie waha się zeń skorzystać.

### Jak oddziałała konferencja pokojowa na modę.

Paryż dziś prześciga się w owacjach na cześć delegatów konferencji pokoju. I moda zadokumentowała swą czołobitność wobec członków kongresu, istnieje tam już bowiem: krawat à la Lloyd George, kamizelka à la Wilson i kapelusz Bonar Law.

## Ostatnie telegramy.

Tel. wł. „Kurjera Częstochowskiego"

### Zakończenie strajku.

WARSZAWA, 16 kwietnia. — Strajk pracowników miejskich ma być przerwany dziś i sprawa żądań ich ma być przekazana Komisji rozjemczej.

### Bolszewizm w Niemczech.

WIEDEŃ 16 | 4 — W Anglji podnoszą się coraz bardziej głosy żądające wkroczenia do Niemiec ażeby położyć kres szerzącemu się tam bolszewizmowi.

### Z piekła bolszewickiego.

WIEDEŃ, 16 | 4. — W Budapeszcie nastał najzupełniejszy chaos i rządy teroru.

### Walki w Monachjum.

WIEDEŃ, 16 | 4-go. — W Monachjum trwają dalej walki czerwonej gwardji z wojskami rządowemi, dotychczas jest 50 zabitych.

TEATR „PARYSKI" ulica Panny Marji Nr. 19

PROGRAM świąteczny! od niedzieli 20 do czwartku 24 Kwietnia 1919 roku.

Muzyka: Oktet Artystyczny pod dyrekcją pana Jerzego Bursika b. dyrektora ork. w Zakopanem.

Sensacja! Sensacja!

PO ŚLISKIEJ DRODZE

Sensacyjny dramat w 6-ciu dużych częściach, francuskiej fabryki „ECLAIR"

Anons: Od piątku 25 kwietnia 1919 roku. Clou doby obecnej!

SYNOWIE LUDU współczesny dramat socjalny w 6-ciu cz. nieporównany pod względem treści i techniki filmowej z ulubieńcem publiczności Gunnar Tolnaesem w roli głównej.

Inż. M. S. Czerny i B. Glicner
BIURO OŚWIETLENIA ELEKTRYCZNEGO „PROMIEŃ" ul. panny Marji 38 Telefon 24.
Stale na składzie w znacznym wyborze: Lampki żarowe, rurki izolacyjne, przewodniki elektryczne, liczniki zużycia prądu oraz wszelkie artykuły instalacyjne i izolacyjne do światła i siły.

Doktor Stefan Purski choroby skórne i weneryczne przyjmuje od 8—11 r. i od 3—7 wiecz. Częstochowa ul. Kilińskiego № 5 (Piękna) I piętro

Doktór medycyny Edwin PETRYKAT b. lekarz kliniki chorób skórnych Prof. Lessera choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe ul. Szkolna 6, I piętro. przyjmuje od 10—1 i 3—6 godz. wiecz.

Stanisław Rumszewicz adwokat przysięgły w Częstochowie ul. Kilińskiego nr. 7 Przyjmuje od 2-ej do 5-ej po południu.

Olej świeży Dostać można w dowolnej ilości na Zawodzu u Mirowska № 5.

Zarząd tymczasowej Gospody Urzędników państwowych i komunalnych w Częstochowie poszukuje pomieszczenia z 8—13 pokoi w śródmieściu. Oferty składać pod adresem: p. W. Walosiński (adres) Sąd Okręgowy III Aleja lub Szkolna Nr. 15 na 15, 17, 19

SANDAŁY Znane z dobroci i elegancji na nadchodzący sezon polecam w wielkim wyborze własnego wyrobu. Feliks Bąbczyński ul. Stradomska № 24.

DYREKCJA Towarzystwa Kredytowego miasta Częstochowy

podaje do wiadomości publicznej, że w dniu 12 kwietnia 1919 roku odbyło się 33 losowanie 5% listów zastawnych I-ej serji rzeczonego Towarzystwa, które, przy przedstawieniu do realizacji nie wcześniej jak w dniu 15 sierpnia r. b. powinny mieć przy sobie kupony, począwszy od kuponu z datą płatności 15 lutego 1920 roku; w przeciwnym razie suma kuponów brakujących potrąconą zostanie z należności przypadającej za listy zastawne.

Wylosowane następujące numery listów:

po rub. 1000 Nr. Nr. 163, 314, 474, 581, 591, 623, 645, 681, 692, 810, 875, 949, 967, 1017, 1196, 1214, 1279, 1501, 1317, 1605, 1625, 1669, 1757, 1761, 1851, 1888, 1896, 1899, 1947, 2427, 2484, 2755, 2806, 2853, 3159, 5415, 3456;

po rub. 500 Nr. Nr. 47, 969, 860, 929, 1135, 1166, 1205, 1214, 1231, 1310, 1420, 1553, 1618.

po rub. 250 Nr. Nr. 117, 225, 562, 754, 1056, 1063, 1121, 1251, 1520;

po rub. 100 Nr. Nr. 11 451, 784, 10 6, 1287, 2313, 2517, 2539, 2546, 2772, 2838, 2889, 2930, 2979, 3044, 3085, 3158, 3186, 3346.

Lisy zastawne po upływie lat 30 a kupony po upływie lat 10 od daty płatności t. j. od 15 sierpnia r. b. tracą wszelką wartość.

### Ze Stow. Lokatorów.

Biuro Stowarzyszenia Lokatorów Nr. 32 w bieżącym tygodniu jako przedświątecznym będzie nieczynne. Będzie otwarte w środę d. 23 b. m. od g. 4 do 6 po południu.

Dr. TOMASZEWSKI Aleja Nr. 60 dawniej Barbary Nr. 11

Jest świeże mięso końskie Mała 2

Okazyjnie do sprzedania bardzo ładny bambusowy garnitur i dwa biurka obejrzyć można u stolarza Szadrowicza III Aleja 73 o cenę porozumieć się Parkowa 14 stróż wskaże

Redaktor odpowiedzialny A. Gmachowski. Wydawca A. Otrąbek Kierownik literacki Ks. W. Kneblewski.

Odbito w drukarni „Udziałowej"